

UPRZYW. WIADOM.

Z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 18. Aug. W przeszły poniedziałek w Kwirynale odprawiono Konsyliarz, na którym Ojciec S. po ceremonialiach de aperiendo Orz. nad nowo-kreowanymi Kardyńałami Ich Mćiami *Al. dobrandini* y *Grimaldi*, w interesie Krola IMći Sardynkiego decydował y pewne Prawa, ktorými się pomieniony Dwor przez kilka lat załzczywał, za nieważne uznano y retraktowano, nominacyą zaś Biskupow w Pánstwach iego dódziedzicznych y wśytko to, co od ś. p. Mikolája V. Pápiśża familii Xiążęć Sabaudskich nadano, temież Dworowi pozwolono y w całości zachowano. Po skończonym Konsyliarzu Kardyńał IMći *Albani* zaraz przez umyślnego Krolowi IMći Sardynkiemu zapisał w tej mierze uczynił relacyą. Drugiego dnia *Beatissimus* Kościół S. Kajetaná, OO Dominikanow y Sixrynów nawiedził. Dnia onegdáyszego odprawił się Kongregacyą S. Officj z Kardyńałow Ich Mćiow *Barberini, Imperiali, Pico, Albani, Origo*

y *Corradini* złożoną, na ktorey mianowicie w interesie Pármeńskim deliberowano. IMć X. *Agostini* Gubernátora z *Benevento* dla wielkich záslug y experieneyi iego, Ojciec S. Arcybiskupem *de Luques* denominował. Kardyńał IMć *Ruspoli* temi dniami na ciężką áffekcyą febry západł, Kardyńał zaś IMć *Albironi* z podobnego pároxizmu zupełnie *reconvalesc.*

z Florencyi d. 19. Aug. Za przybyciem kuryerów z Wiednia y *Semily*, ratyfikacyą Traktatu donoszących, zaraz takowy Traktat do druku podáno y publikowano, który z 6. Artykułow niżej opisaných jest złożony.

I. Wielki Xże Florencyi Infanta *Dona Carlos* zamiast Syná sobie przyimaie, pod Tytułem W. Xiążęcia y Dódziedzicá Pánstwa Toskańskiego, który w Páłacu Xiążęcym rezydować y Gwárdyą z 500. Huszánow złożoną, chować będzie.

II. Zwierzchność, Senát, Komendanci y Przełożeni nad pospołstwem nową przysięgę wierności Wielkiemu Xiążę

żęciu IMći, a po zeyściu jego z tego świata W. Xiążęciu *Don Carlos* iako dziedzicowi, wykonać powinni.

III. Xiążę IMć *Don Carlos* wszystkie długi od famii Medyceyskiej zaciągnięte ma uspokoić, a *converso* W. Xiążę IMć y owdowiła Xżna Elektorowa *de Faic* Siostrą jego deklaruia, tegoż Xcia uczynić Dziedzicem wszystkich dobr dziedzicznych, wyjawlzy *Vrbino* y *Ravenna*, które ponieniona Xżna Elektorowa IcyMć sobie z pewną pensją *ad dies vite* excypuie.

IV. Taz Xżna Elektorowa IcyMć opiekę tegoż Xcia *durante minorennitate* do 18. roku wieku jego mieć będzie; po wyjściu zaś 18. roku pierwsze miejsce po Xciu *Don Carlos* w Senacie osieść, a trzech *Valalles* do rożnych Wakansew y Urzędow promowować moc. y władzę mieć będzie.

V. Krolestwo Hiszpańskie W. Xciu młodemu coroczną sumę 60000. *Pistoles* na subsystencyą jego wyliczyć powinno.

VI. Hiszpania poddanym Tokkańskim obowięznie się to wycednąć, żeby co rok jeden okręt Kupiecki do *Wesli-Indyi* wolną miał żeglęgę.

Ceremonialia do przyięcia Infanta *Don Carlos* iuz należytym porządkiem są ułożone. Tenże Xiążę IMć w *Livorno* przylądować umyslił, gdzie dla przypięrowania się, wielki Szlachry tamieczney iest konkurs, a dla mnostwa zewszad przybywających gości stancye są w wielkiej cenie. Ullice, ktorymi tenże Infant tu ma wiedzzać, kosztownie uadornowane będą, a czwartą część Pałacu tureyckiego iuz zupełnie dla niego rozporządzono, drugi także Pałac podobnym sposobem gotuią. Mągistrat zaś Miasta tureyckiego Xiążęcią IMći *solemniter* ma przywitać. Temi dniami znaczną pro,

wizą prochu do *Pentemoti* transportowane, na przywitanie Infanta *Don Carlos* strzelaniem z ármat, gdyż to miejsce minąwszy, tu do nas pospieszy.

x Genui d. 18. Aug. Po ostatnim oswobodzeniu Miasta *Bastij* y otrzymaney nád Málkontentami wiktoryi, zaráz 700. żołnierzy woyská Cesarzkiego do *Cerado* kommanderowano, gdzie niepospolitą zdobycá ámmunicyi wojenney y prowiantow odebráli. Ze zaś przysła wiadomość, iż 7000. rebellizántow *in vicinia S. Pancratio* y *Furiant* w tamiecznych gorách, o mil 5. od *Bastij* skupiwszy się, miejsce to niemniejszą opatrzili prowizją, więc 2500. ludzi tamże ordynowano, ktorzy z wielką odwagą na Málkontentow uderzywszy, rozgromili, gdzie tylko 9. Cesarzskich żołnierzy zabito y 60. rąniono, rebellizántow zaś kilka set na plácu legło, niemáło w niewolą wzięto, a więkšizá część onych dálej się wteż gory reiterowała. Drugiego dnia, Pártya woyská Cesarzkiego za nimi w pogoń poszedzły, nád pewnym stawem onych obtoczyła, gdzie iedni wodą, drudzy mierzem poginęli. Herzt tychże rebellizántow *Ciafferi* nazwany, z tey ostatniey przyezki izczęśliwie ucieł. Dom iego iednak zrabowano, zkad znaleziony Kredens srebrny, náłym Kommissarz do *Bastij* odesłano. Wodzą, który to Woysko kommanderował y ieden z náprzede yszcych był buntownikow, po bitwie między trupami znaleziono y głowę jego do *Bastij* posłano.

z Hiszpanii.

x Sewily d. 14. Aug. Ponieważ się IMć P. Admirál *Wager* z Flottą pod Kommandą jego będącą, temi dniami wyzey *Cádiz* pokázował, zaczęm Krol IMć dał ordynans, aby pomicionemu

Ad-

Admirałowi tu wygodną stancyą obmy-
słoną, oraz dyspozycyą do sustentacyi
tey floty y przyięcią oney uczynioną
była. Okret Angielski *S. Charles* ną-
zwany od okręw naszych wojennych
pod komendą IMći P. Gráfia *Clavijo*
będących, niedawnemi czasy w zeglu-
dzc swoiey z *Algieru* do *Tetuan* zabra-
ny, z wyraźney woli Krola IMći zara-
má byđz wydany. Stąnęła także ugo-
da, zeby wszelkie szkody, którą An-
gielcykowic pod czas przeszłych dyf-
ferencyi między oboygá Dworámi bę-
dących, od naszych ponieśli y ná sto
kroć tysięcy *livres* wynoszą, bonifiko-
wane były. IMć P. Gráf *de St. Este-
wan* Káwaler S. Duchá w Chárákterze
Gubeinátora Infanta *Don Carlos* do
Włoch wyedźcie, będąc oraz przy Urzę-
dzie swoim, którym się dotąd iáko Ko-
niuszzy Wielki, Xćia *Asturj* zaśzczycá,
konferwowány. Tegoż Orderu S. Du-
chá Henryk III. który roku 1573. Kro-
lem Polskim obrány, w następującym
zás roku, gdy Károl IX. Krol Fráncuz-
ki Brát tego unárl, to Krolestwo po-
zruciwszy, do Fráncyi przeniósł się, ro-
ku 1579. był Fundátorem, który to
Order we Fráncyi w wysokiey stymie
został. Przyczyná założenia tego by-
ła, że pomieniony Henryk III. tak
w Polsce iáko y we Fráncyi pod czas
żelonych Swiątek Koronę otrzymał.

z Fráncyi.

z *Versailles* d. 29. Aug. W przeszły
czwartek IMć P. Gráf *de Schulenburg*
Poseł ekstráordynáryiny Krola IMći Duń-
skiego pierwszą publiczną u Krolstwa
IchMćiów miał audyencyą, po której
tenże Poseł wspaniale częstowány, ká-
retami oboygá Krolstwa IchMćiów do
Páryża był odprowadzony. Drugie-
go dnia popisała się przed Krolem IMćią

Gendarmes z 9. Kompánii y 32. Bry-
gádów, które 8. Szwadronow y 1300.
żołnierzy czynią, ludźi młodych y pię-
knego wzrostu złożoną. Po skoń-
czonym popisie Krol IMć 20. Krzy-
żów albo *insignia* Orderu S. Ludwiká
między Officerow rozdał. Pomienio-
ny Order Krol s. p. Ludwik XIV. ro-
ku 1693. w nádgrodę doświadczonego
męztwá y sławnych dzieł, ktorými się
Offycyerowie lądem, albo morzem po-
pisali, záłożył. *Insigne* tegoż Orderu
jest Krzyż o ósmiu gránach z liniámi
y z nápisem ná jedney stronie. *Ludo-
vicus Magnus instituit*, ná drugiej zaś, *Bel-
lica Virtutis pramium*. W sobotę iáko
w dzień S. Ludwiká, wszyscy Ministrowie
y Offycyerowie oboygá Krolestwu
IchMćiom swoje oddawali kongratulá-
cye, po których tychże Offycyerow y
káwalerow pomienionego Orderu, tak-
że innych Ministrow *lauffimé* częstowa-
no. Dniá wczoráyszego ztąd kuryerá
do IMći P. Gráfia *de Pleje* Posła nále-
go w *Kopenhadze* będącego wysłano z
tym oodynansem, aby Krolowi tegoMći
Duńskiemu doniosł, iż summy subdyo-
nalne, które dotąd z Fráncyi go dochodzi-
ły, zaráz zatrzymane będą, iák tylko
pewną zaydzie relacya, że Krol IMć
Duński do Tráktatu między Cezarzem
IMćią y Krolem Angielskim záwarłego
przytąpi. Co się tyczy Krolá IMći
Szwedzkiego, tedy z wszelkich miár rzecz
jest iáwna, że iáko Xće *Hessen-Kasselski*
w przystąpieniu do tegoż Tráktatu nie
zeechce byđz trudnym, lecz iáko Krol
Szwedzki względem corocznych summ
od Dworu nászego dochodzących,
przytąpić sobie nie żeczy.

z Anglii.

z *Hamptencourt* d. 30. Aug. Pod czas
ostatniey wielkiey rády Krol IMć, przy-
szły

szły Parlament, który d. 6. Sept. zacząć się miał *ad d. 20. Nov.* odłożył. W przeszłą sobotę Krolestwo Ich Mćz całą prześwietną familią udali się do kniei *in vicinia Riechemond* będącey, gdzie się szczwaniem znaczney wielkości Ieleniá przez cały dzień dywertowali, na ośiątku, gdy tenże Ielen w biegu uślawiły y wśzystek zemdlony upadł, życiem darowany, psy zaś, aby go nie rozszarpáno, w sonyce pobrane były. Przy takowey okazyi IMći P. Káwalera Roberta *Walpole* ten nieszczęśliwy potkál przypadek, że pod czas polowania przed kárta Krolowy Iey Mći z koniá szwánkowál. W przeszłą sobotę trzy okręty od kompanii, do południowych krajow hándel prowadzącey, z *Grónlandyi* oczekiwáne, szczęśliwie, wśzystkie iednak próżne, ná rzecce *Temse* strągły, y cák 15. okrętow do *Grónlandyi* destynowanych nie więcej tylko 6. Wielorybow, inne zaś 6. które do rák názwány ulicy S. Dáwida odpráwiły zeglugę 9. Wielorybow przywiozły. Przez kilka dni różne tu uczyniono zakłady *pro & contra* względem rzetelności *grawid'tatis* Xiężny Iey Mći *Parmy*, która 5° w krotkim czasie wyiáwi.

z Danii.

z *Kopenhagi* d. 3. 7bris, Krol IMć temi dniami Gwardyá konną lustrowál, którey ná 200. koni nakazaná jest augmentácia. Wydano takż: w przeszłym tygodniu Patent, w którym kázdemu do wiadomości podáno, że Krol IMć góry mineralne w Norwegii będące kontraktom puścić umyslił, z tey rácyi, że Kommissarze y Superintendenci fortelnym podeysćciem swoim narábiający, bardzo mało do Kásy Krolewskiej wnosili. Okręty náleżożne mi towárami ładowáne z *Tranquebar* tu

powróciwszy, takowe Towáry ná ląd wysładziły, á teraz *plus offerentibus* one sprzedawaia.

z Szwecyi.

z *Sztokholmu* d. 27. Aug. Temi dniami okręt, który od dworu nášzego pewny prezent Prezydentowi álbo *Dey d'Algier* odwiozł, *redux* w *Gottenburgu* stanął; *fertur*, że pomieniony *Dey* wzáciennym prezentem 3. Lwow 3. Tygrysów, 2. Srusiów y 18. Barbaryjskich koni Krolá IMći udarował. Usilnego tu dokłádaią staraniá w wystáwieniu *Ost-Indyjskiej* kópánii, któraby zéłázo y miedź odwiozłá, á na tych miałł inne towáry do tutejszego Páństwa sprowadzić, *quę in finē* ná 10000. Tál: inż zébráno, do którey tu sūmy wiele Káwalerow z sęcni kápitałami przykládać się zámyslaia.

z Moskwy.

z *Stolicy* d. 23. Aug. Znáczne tu czynią *preparatoria* ná wielkie polowanie, które dla dywertymentu całego Dworu y Ministrów przez cały tydzień odpráwić się bédzie. Cárowa Iey Mć z wśzystkimi Xiężniczkami ná tymże polowaniu przytomną być umysliłá. D. 9. *presentis* s. v. odprawił tu Imć P. Podstoli W. X. Litt: *in gratiá* Imienia Krola IMći Polskiego wielki Pestyn, który się na przyszłą kursoryą *fufias* opisze. Jeymć Panná Woicwodzanká Wileńská má ztąd wprédce wyiechác do Polski.

z Niemiec.

z *Wiednia* d. 8. Sept. Cesarz IMć w przeszłą szodę do *Schónborn* dla dywertowania się polowaniem, drugiego zaś dnia *obviam* Elektorowi IMći Moguntskiemu, z Wrocławia tu powracającemu, aż do wielkiego móstu ná Dunáiu będącego, wyiechál.